

Setembre crític | | Actualitzat el 06/11/2023 a les 21:09

Saad Omar: «Israel ha fet coses semblants a les que van patir els jueus durant l'Holocaust, aquest genocidi forma part d'una neteja ètnica»

«El poble palestí resisteix per les generacions que venen» | «Resulta que, davant la comunitat internacional, si ets palestí no pots defensar-te»

Saad Omar durant la xerrada al casal popular La Fura de Solsona | Anna Pujol Navarro

El periodista i activista palestí Saad Omar va ser condemnat a presó abans de complir vint anys, per pertànyer a sindicats estudiantils d'esquerres i participar en manifestacions contra l'estat d'ocupació israelià. Va passar nou anys en diverses presons i, quan en va sortir, va tenir ben clara la importància de les imatges i els discursos que es transmeten, que conformen l'opinió pública. És per això que va lluitar per aconseguir una beca per anar a estudiar cine a Alemanya. A més, no volia que la seva família tornés a viure el patiment i represàlies d'una altra estada a la presó. Des del 7 d'octubre, inici de l'actual genocidi al poble palestí, ha fet un bon nombre de xerrades en diversos municipis de la Catalunya Central.

La majoria dels mitjans de comunicació diu que els bombardejos de l'exèrcit d'Israel són contra Hamàs. Per què?

Des del 7 d'octubre només han mort dues persones de Hamàs, un polític i un militar. De totes les persones que han perdut la vida en aquest genocidi en atacs a hospitals, caminant pel carrer, a les esglésies, ben poques eren de Hamàs. Per exemple, han atacat a periodistes internacionals amb armilla de premsa d'Al Jazeera, Reuters, etc. que no són de Hamas. És un exercici de càstig col·lectiu contra Gaza, i també contra Cisjordània. No és un objectiu militar bombardejar una barqueta de pescadors palestins que no té ni motor, que no pot portar ni míssils ni lluitadors. Tampoc pot ser que bombardejar un hospital tingui un objectiu militar. A més, han tallat totalment les comunicacions amb Gaza, no volen que se sàpiga la veritat. És un nivell de dificultat i brutalitat immens.

Infants als actes en suport de Palestina. Foto: Dani Codina

També estan augmentant els atacs de colons a Cisjordània.

La gent de Cisjordània no té armes i no es pot defensar. Ara, qualsevol persona que es manifesti o que publiqui a xarxes alguna cosa del que està passant és arrestada. En canvi, els colons sí que tenen armes, entren a les cases i fan atacs. A l'estat d'ocupació, els colons solen ser criminals, però llavors els envien a Cisjordània, els hi donen cases i els sostenen amb diners, protecció i armes. Abans del 7 d'octubre ja hi havia atacs d'aquest tipus. Per exemple, el poble de Jehovà havia estat cremat tres vegades. Fins i tot, el govern israelià va dir públicament que aquest poble s'havia d'anul·lar. Allà, no poden obrir les portes principals de les seves cases perquè els colons passen

per allà i poden patir més atacs encara. Des de principis d'any fins al 7 d'octubre, havien mort unes cinc-centes persones a Cisjordània, i des del 7 d'octubre ja n'han mort més de dues-centes. Abans del 7 d'octubre, hi havia sis mil persones presoneres, i ara n'hi ha deu mil. Volen omplir les presons amb gent que no ha fet res, per intercanviar-la en possibles negociacions. Això sí, a qui fa dècades que està a la presó no li deixaran pas sortir.

Precisament, tu vas estar nou anys en diverses presons israelianes. Vas patir tortures? Quins drets tenen les persones presoneres per Israel?

A les xerrades no acostumo a parlar de tortures directament, perquè no hi ha espai per dir-ho. Ara, per exemple, han tallat l'electricitat i l'aigua pels presos, només els donen menjar un cop al dia, els peguen? Des del 7 d'octubre, han mort com a mínim quatre xavals joves i forts, que estaven sans quan van entrar. Per posar més exemples de tortura, puc dir-vos que el pati és de color vermell, ja que tant els colors, com els llits, les visites? Tot està plantejat perquè la vida hi sigui difícil. A la meva mare, durant quatre anys, li deien que no era la meva mare i no la deixaven venir-me a veure. Al meu pare, en ser ex-pres, tampoc el deixaven venir. Només tens mitja hora de visites al mes, però quan arriba la teva família ja ve torturada de sèrie, perquè han hagut de fer molts quilòmetres i uns quants controls per arribar. Estan tot el dia de viatge per poder parlar mitja hora davant d'un vidre amb un telèfon que van tallant cada dos per tres, només per fotre't. La tortura, allà, té uns nivells inimaginables. A més, el viatge d'una presó a una altra, o a l'hospital o al tribunal, també compta amb la seva dosi de tortures. Vas lligat de peus i mans, et tiren d'una camioneta a una altra... Si obres la boca, et peguen de maneres molt violentes. La presó és un càstig continu per tu i per la teva família.

Moment de la concentració per Palestina a Vic. Foto: Dani Codina

Què significa l'ocupació pel poble palestí?

És sortir de casa i no saber si tornaràs. Controlen les calories que consumeixes al dia, l'aigua, tot. La franja de Gaza són 365 quilòmetres quadrats, on viuen dos milions de persones. No hi ha espai per plantar, però si aconsegueixes plantar alguna cosa, venen els bulldozers i ho xafen. També es destrueixen dipòsits d'aigua, estacions depuradores? Quan hi ha guerres, tota la família sencera, o diverses famílies, s'uneixen a la mateixa casa perquè si cau una bomba i moren, moren tots junts, perquè no volen que quedi algú sol passant la pena. Hi ha llibres de persones de l'estat d'ocupació que parlen d'aquesta neteja ètnica que estan fent des del 1948. Primer, cometen el crim i llavors fan documentals i llibres per «curar-se». És un sistema d'opressió i dominació diàries. Un altre exemple: on vivia de Cisjordània, tenia el mar a quinze minuts en bici, però no hi vaig poder anar fins molt tard perquè és una zona controlada per Israel. Cada quatre anys aproximadament hi ha una guerra, moren milers i milers de persones, però el poble palestí resisteix per les generacions que venen. Les forces de resistència saben que o moriran o aniran a la presó, però ho fan pels seus, perquè els que vindran puguin tenir esperança i llibertat.

Tornem enrere.

Des de la Nakba, han anat fent fora a la gent de les seves cases i ocupant-les. No només hem vist com ens han pres les cases on havien viscut generacions i generacions de les nostres famílies, sinó que també han fet coses semblants a les que van patir els jueus durant l'Holocaust, en un intent d'eliminar un poble mitjançant la neteja ètnica. Quan van decidir venir aquí, ja sabien que hi havia gent. Durant molts anys, a Palestina hem conviscut amb altres cultures, però resulta que no podien conviure amb nosaltres, ens havien de fer fora o eliminar. Van començar comprant i robant terres, cases i esborrant la història? I després de tants anys d'ocupació, tortures, humiliacions, a sobre no ens podem ni defensar? No podem dir ni fer res? Tenim dret a defensar-nos, el Tribunal Internacional ho diu, però resulta que, davant la comunitat internacional, si ets palestí no pots. En canvi, si ets ucraïnès, sí que pots.

«L'ocupació significa sortir de casa i no saber si tornaràs». Foto: Dani Codina

Com has pogut desenvolupar la teva professió de periodista en aquest context?

Quan vaig sortir de la presó tenia un munt de coneixement polític, perquè vam estudiar molt. Parlava varies llengües i vaig entendre que la imatge i la veu és molt important. Perquè una altra cosa que l'estat d'ocupació lluita per controlar és el discurs. Històricament, hi ha hagut una enorme propaganda i desinformació per deshumanitzar el poble palestí. Sortint de la presó, vaig decidir entrar en una xarxa de periodistes voluntaris, venent fotos a Al Jazeera i escrivint diversos articles sobre polítics. Un cop, em van dir que els colons estaven cremant una casa prop de Ramal-lah. Hi va anar tot el poble a ajudar, jo hi vaig anar amb casc i armilla blava, protegit contra bales. Els soldats ens van ordenar que els periodistes ens allunyéssim de la casa que estava sent atacada, ens van parlar i sabien qui érem. El que em va disparar a l'ull amb una bala de goma estava intentant cremar els arbres de la casa amb un encenedor. Li vaig fer una foto fent això i quan va veure el flaix de la càmera em va amenaçar que no fes fotos. Va intentar cremar-la de nou i li vaig fer una altra foto, després va disparar. L'últim que vaig veure amb dos ulls va ser el flaix de la pistola dels soldats. La bola de goma em va destruir el nervi òptic i em va trencar diferents ossos de la cara.

Més tard, vas aconseguir una beca per estudiar cine a Alemanya, oi?

Sí, tot i que abans de sortir em van amenaçar unes quantes vegades dient que no escrigués ni digués res contra la ocupació. Em van amenaçar en tornar-me a la presó, en no deixar-me viatjar quan ja tenia la beca. Per sort, el dia que vaig travessar la frontera no hi havia electricitat i no van

trobar el meu nom escrit. Com que no el podien buscar als ordinadors, em van deixar passar. Tot i això, després de travessar la frontera, els israelians volien que tornés. Vaig estar detingut durant set hores a la frontera i em van demanar que abandonés el país en un màxim de cinc dies. Vaig poder volar cap a Alemanya i llavors a Espanya.

I fa cinc anys des que va arribar a Espanya.

Jo volia tornar a Palestina després d'Alemanya, però sabia que em tornarien a tancar a la presó. Jo ho podria aguantar, però la meva família no, em van dir que no volien que visqués ni un dia més a la presó amb tota mena de tortures perpetrades tant a mi com a la família. Tot i això, tant mentalment com físicament, és molt difícil estar bé sense estar al lloc que t'ha vist néixer, on pots ser tu mateix. Estic penedit per haver vingut. No he pogut veure el meu pare morir perquè no tenia papers en aquell moment a Espanya, tot i que tenia nòmines i feina i tot. Vaig estar quatre anys sense papers. No podia tenir contracte de lloguer, no tenia passaport, no tenia res? Ho demanava i no em responien. I ara mateix, amb cada informació que arriba d'aquest genocidi, vaig morint per dins.